

- ברכות (י"ט): אמר רב יהודה אמר רב: המוצא כלאים בבגדו – (כ.) שב ואל תעשה שאני. ופרש"י.

הל' כלאים (פ"י הכ"ט)

הרואה כלאים של תורה על חבירו אפילו היה מהלך בשוק קופץ לו וקורעו עליו מיד, ואפילו היה רבו שלמדו חכמה, שאין כבוד הבריות דוחה איסור לא תעשה המפורש בתורה, ולמה נדחה בהשב אבדה מפני שהוא לאו של ממון, ולמה נדחה בטומאת מת הואיל ופרט הכתוב ולאחותו, מפי השמועה למדו לאחותו אינו מטמא אבל מטמא הוא למת מצוה, אבל דבר שאיסורו מדבריהם הרי הוא נדחה מפני כבוד הבריות בכל מקום, ואע"פ שכתוב בתורה לא תסור מן הדבר הרי לאו זה נדחה מפני כבוד הבריות, לפיכך אם היה עליו שעטנז של דבריהם אינו קורעו עליו בשוק ואינו פושטו בשוק עד שמגיע לביתו ואם היה של תורה פושטו מיד.

שבועות (ל):

צורבא מרבנן דידע בסהדותא, וזילא ביה מילתא למיזל לבי דינא דזוטרי מיניה לאסודי קמיה, לא ליזיל. אמר רב שישא בריה דרב אידי, אף אנן נמי תנינא: מצאשק או קופה ואין דרכו ליטול - הרי זה לא יטול. הני מילי בממונא, אבל באיסורא – (משלי כ"א) אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ה', כל מקום שיש בו חלול ה' - אין חולקין כבוד לרב.

ספר המצוות לרמב"ם שורש א

השרש הראשון שאין ראוי למנות בכלל הזה המצוות שהן מדרבנן. דע כי זה הענין לא היה ראוי לעורר עליו לבאורו כי אחר שהיה לשון התלמוד שש מאות ושלוש עשרה מצוות נאמרו לו למשה בסיני איך נאמר בדבר שהוא מדרבנן שהוא מכלל המנין. אבל העירונן עליו מפני שטעו בו רבים ומנו נר חנוכה ומקרא מגלה בכלל מצוות עשה... ומה שייראה לי שהביאם אל זה היותנו מברכין על אלו הדברים אשר קדשנו במצותיו וצונו על מקרא מגלה ולהדליק נר ולגמור את ההלל ושאלת התלמוד (שבת כג א) היכן צונו ואמרו מלא תסור. ואם מטעם זה מנו אותם הנה ראוי שימנו כל דבר שהוא מדרבנן כי כל מה שאמרו חכמים לעשותו וכל מה שהזהירו ממנו כבר צווה משה רבינו בסיני שיצונו לקיימו והוא אמרו (ר"פ שופט') על פי התורה אשר יורוך ועל המשפט אשר יאמרו לך תעשה והזהירו מעבור דבר מכל מה שתקנו או גזרו ואמר (שם) לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל. ואם יימנה כל מה שהוא מדרבנן בכלל תרי"ג מצוות מפני שהוא נכנס תחת אמרו יתעלה לא תסור, מפני מה מנו בפרט אלו ולא מנו זולתם...

השגות הרמב"ן לספר המצוות שורש א

... וכללו שלדבר שדברי סופרים חלוקים הם בכל דיניהם מדברי תורה להקל באלו ולהחמיר באלו. ואם היה העובר על דבריהם או שאינו מקיים מצוות שלהם עובר על עשה ועל ל"ת היה חומר גדול בהם ולא היו ראויים לקולות הללו. וכן מצונו שהם מחמירין בכל דבר שהוא מצוה מן הקב"ה אפילו על פה והלכו בדברים שהם הלכה למשה מסיני להחמיר בהן כשל תורה... ואולי התעקש ותאמר לדעת הרב כי מה שאמרו בכל מקום להקל בדברי סופרים הוא במחילה ובתנאי מאתם. שהם התנו בגזירות ובסייגים שעשו לתורה וכן במצוות שלהם שנהלך בהם לקולא כדי לחלק ולהפריש בין מה שהוא דבר תורה ובין מה שהוא מדבריהם אע"פ שבכל אנו מצוים מן התורה ולא היו ספיקות שבדבריהם ראויות להתיר אותן אלא מפני התנאי הזה שעשו בהם מתחלתן. ואין אלו דברים הגונים ולא שלעיקר...

ב"י או"ח (סי' י"ג):

ג גרסינן בסוף פרק הקומץ רבה (מנחות לז): רבינא הוה קא אזיל בתריה דמר בר רב אשי בשבתא דריגלא איפסק קרנא דחוטיה ולא אמר ליה ולא מידי כד מטא לביתה אמר ליה מהתם איפסיק אמר ליה אי אמרת לי מהתם שדיתיה והא אמר מר גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה תרגמא רב בר שבא בלאו דלא תסור (דברים יז יא) ואיכא דאמרי מהתם אמר ליה אמר ליה מאי דעתך למשדייה גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה והא תרגמא רב בר שבא בלאו דלא תסור הכא נמי כרמלית דרבנן היא (וכתבו) [וכתבוהו] הרב המגיד בפרק י"ט מהלכות שבת (ה"כ) ונמוקי יוסף בסוף הלכות ציצית (שם) בשם הריטב"א ונראה שאפילו אם נודע לו כשהוא עומד בכרמלית שבשעה שיצא בו פסול היה לא קנסינן ליה מפני שלא בדקו דאפילו אם תמצא לומר שהיה לו לבדקו ולא בדקו לא קנסינן ליה במקום דאיכא כבוד הבריות וכל שכן דלא אשכחן שחייבוהו חכמים לבדוק. ואפשר לומר דהא דאמרינן בגמרא דלא צריך למשדייה היינו דוקא בטליתות דידהו שהיו נושאים אותם במקום גלימא ואם היו פושטים אותם בשוק איכא משום כבוד הבריות אבל טלית דידן שאין לובשים אותו משום מלבוש אפילו אם יפשטנו אין בו משום כבוד הבריות והילכך אפילו בכרמלית דרבנן פושטו אם נפסל ואפשר דאפילו בטלית זה איכא זלזול אם יצטרך לפשטו בשוק אי נמי כיון דמשום דבטליתות דידהו היה זלזול בפשיטתן ולא גזור רבנן בכרמלית לגבי טלית בשום טלית לא גזור דלא פלוג רבנן בין טלית לטלית. וזה נראה שהוא דעת הרב המגיד ונמוקי יוסף שכתבו דין זה סתם ולא חילקו בין טלית לטלית: